

TÓZSÉR ÁRPÁD

Icek

*Gyermekkorom falujában minden a mélybe,
az alapokig nyúlt: ekevas, erő, erőszak, játék.
Nem lehetett mellébeszélni, a szofisztikától a mező
nem fogant, s ha igen, a paréjt az ég boronája kifésülte.*

*Ha dolgoztunk, ha vertek bennünket, ha pigéztünk,
ha ugróiskolát rajzoltunk az iskolaudvar porába,
vagy ahogy mi mondtuk: ickettünk, csupasz talpunk tán
a püthagoraszai számelv négyzeteit érintette.*

*Ez a falu már nem az a falu, mondom a barátomnak:
a magához ragadott lehetőséget megvonta a tegnapi létezőtől. –
(Idegenvezetőként idegenítem el a tárgyat magamtól,
s az megszégyenülve összehúzódik, szinte vinnyog.)*

*A feszültség tapintható, az ickett nyolc egész négyzetből
állott, a barátom a kilencedikben állva hallja
a tegnapi létezők, a meztelen talpak csattogását.
Kicsik voltunk, de ugrani fél és egész számot is tudtunk.*

Lélek-bellebbezés

*Miért, hogy múltam egyre nagyotmondásra csábít? Lassan
mindenkit túlélék, ahogy Max Planck sorra túlélte kortársait.
(Így győztem le őket, mondta.) Mondhatok magamról én is
bármit, már nincs szemtanú, aki leleplezzen. A költő*

*egyébként is fokozottan „egyedüli példány”, nem napfoltszám,
amelyet a kozmikus környezet fotonjaiból ki lehet számítani, ő a
homályaiával is történik, hát még a verstér soliloquiiumaival,
következésképp a múltja sohasem lehet befejezett.*

*A francia nyelvészek állítólag maguk sem tudják, hogy hány
befejezetlen múltjuk van, a németeknek viszont egy sincs, ők csak
mesélő időről tudnak, nem hisznek a lélekvándorlás-ízű
befejezetlen múltban, tudják: jaj a mesének, ha nem ma él!*

*Költők is csak az anyagfárasztás energiáit ismerik, tudják,
hogy a versidő nem folyik, hanem fortyog, s a verstér
nem sík, hanem rács, amelybe nem bellebbezhet a világállandó.
A fizikus nem versben – egyenletekben próbálta hosszú életét*

*elmondani, nem sok sikerrel. Én meg Nyitrán, az előbb, százötven
fiatal filosz előtt vettem föl a kérdést: Miért nem bellebbezhet
a molnár lelke a kappanba a Különös házasságban, ha a vers is
azt teszi: lopott liszteket kíván magáévá emlékezni.*

*Egyébként én a befejezetlen múltam alsóbb osztályait
Rimaszombatban járván ki, tulajdonképpen tér-társa voltam
Mikszátnak. Tulajdonképpen! Akár a hatáskvantum. Alkonyodik,
a vártemplom az ószláv mítoszok Nyitra folyóján túlra veti az árnyát.*

